

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

25. Dies Octob. Imitare si potes, apis ædificia, formicæ stabula, bombycis
stamina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

non solum qua pertinent ad societatem humanam, sed quae
 religionem Divinam. Ab arbuscula humili, & fragili
 praeter fructum suo tempore reddendum, nihil ex-
 gigitur; ab excelsa vero, speciosa, & spatiosa arbor,
 ut multa praebet multis. Quae illa? Frigentibus lig-
 na, fessis umbram, esurientibus fructus, tum ut
 ipsa adversus omnes ventorum impetus se tueatur.
 Tu Christiane es inter homines, quod Cedrus Li-
 bani inter arbores. Es arbor bona, expectat a te ce-
 lestis ille agricola, ut facias fructus bonos. Christia-
 nus es, hoc est, Princeps es; de Christianis enim di-
 ctum est illud: [a] *Constituit eos Principes super omnem*
terram. Quid te abjicis infra terram, quem Deus
 constituit principem super terram? Exclamat Tul-
 lius: [b] *O Dii immortales, quam magnum est personam*
tueri Principis! O Deus immortalis! quam magnum
 est tueri personam Christiani hominis! sis ergo me-
 mor illius carminis:

Quanto major eris, perfectior esse teneris.

25. DIES OCTOB.

Imitare si potes, apis aedificia, formicae stabula,
 bombycis stamina. *Tertullianus adversus Marcum*
libr. 1.

Deus mira- I
 bilis in ani-
 malculis.

Deum oportet non modò dilige-
 re, & colere, ut prius docui, sed
 admirari. Hoc nos docebunt his
 trinis punctis, non procera ani-
 malia, sed pusilla animalcula, Apis, Formica,
 Bombyx; in illis minimis, miraberis Deum maxi-
 mum. Ordior ab Apibus: Quam est apis exilis,
 & con-

[a] *Psal. 44. 17.* [b] *Philip. 2.*

Octob. & contemptibili specie, & tamen suavissimum li-
quorem, & omnibus hominibus salutiferum confi-
cit: hoc mel est, quo ad cibos condiendos utimur,
ad officinarum apparatus, ad debiliū stomacho-
rum corroborationem. Dein quæ non utilitas pro-
manat ex cerâ, quam conficit; cerâ altaria splendent,
applicaciones condecorantur, funerum pompa ce-
lebratur, Regum mensæ exornantur. Aristomachus,
teste Plinio, ita rapiebatur, cum in Apum proprieta-
tibus expendendis versaretur, ut sexaginta annis ni-
hil aliud propè egerit. Certè si Apum consideres
Rempublicam, plus miraberis, quàm Regina Sabæ
Salomonis familiam: nec enim tam admirandus fuit
Salomon in suo solio cum omni sua gloria, quàm in
suo cereo ædificio, apicula. *Imitare si potes Apis ædifi-
cia.* Sed quia non potes imitari, potes te inde con-
fundere.

III. Api succedit Formica. Primum in quò reci-
piendo gentium consensus conspiravit, fuit, conjun-
ctio hominum inter homines, ut scilicet oppida, ur-
bes, & Republicæ constituerentur. Quis hoc pri-
mum docuit? Formica, teste Platone, & Plinio, qui
sic loquitur. (a) Formica Reip. ratio, memoria, cura.
Formicæ enim simul laborant, vivunt, incedunt &
hyemis futuræ non ignaræ, atque incautæ, alimenta
sibi recondunt, & quod mirandum magis est, nulla
earum sibi quidquam vendicat, sed omnia habent in
Repub. sua communia. Et certè earum Respub. est
ad stuporem admirabilis, ad artificium inimitabilis,
si videas quo pacto cavernosa penetralia repurgant,
quomodo madefacta imbre femina proferunt, ac
siccant,

Pars III.

H h h

siccant,

(a) L. II. c. 30.

siccant, quo modo labore suo singulae visitant, &
 nulla aliam offendat: quomodo aliae aliarum labo-
 fruuntur, & quod nos confundit, quomodo que
 quaginta millia formicarum in caverna minutua vi-
 tant: ubi duobus viris una Respublica nimis age-
 sta est. Quis non miretur? Bestiolae quas mille-
 despectasque Natura fecit, quas innoxius damant
 hyemali ergastulo, vivas quasi sepulchro, denegat
 victu, ipsae sibi carcerem in horreum mutant,
 hypogeum in triclinium. Una omnium animalium
 Formica dives est, habet, possidet, conditque. Alia
 in diem visitant, pauperrima sunt: scilicet Natura
 portionem providentiae suae in illarum diligentia de-
 legavit: fat fuit de illis sollicita, quod fecerit sollicita,
 Urinam tanta esset hominibus parandae salutis pro-
 dentia, quanta formicis inest vitae sustentandae pro-
 dentia.

III. Quis potest satis efferre naturam Bombycis,
 cujus stamina, Regum sunt ornamenta? Nonne mi-
 rum, tam exiguum, & abjectum vermiculum, filia
 conficere tam gracilia, tenuia, & tamen tam precio-
 sa, & artificiosa, ut nullius hominis industria id pos-
 sit consequi? Nonne & illud mirabilius, tam pusil-
 lo animali Deum tribuisse materiam, quam totius
 mundi venustati suppeditaret, quae sunt holoseri-
 cum villosum, undulatae vestes, & innumera alia
 vestimentorum genera quae ex serico concinnantur:
 quibus potentissimi terrarum Domini gloriautur?
 Omnis enim, quam ipsi Caesares ex vestibus captant
 gloria, sunt Bombycum viscera. Nonne & illud
 mirandum, nullam esse Aethyopum civitatem, nul-
 lam regionem tam barbaram, neque tam distantem,
 ubi

ibi Magnates & Proceres, non se contentur conspicuos reddere, Bombycum exuviis? Quid, quod ipsæ Deo consecratæ aræ, & qui ad aras faciunt, splendebant illarum filis, seseque faciant conspicuos? in rem natura, mirabilissimum est omnium mirabilium, natura animalium. Quis hic non submittat cristas, dum videt se animalculis cedere, arte, qui illa præcedit mente? Itaque Bombycis stamina, Formicæ stabula, Apis ædificia, quæ excedunt omnium hominum artificia, sint tibi ad artes discendas stimuli, & calcaria.

Res valet, ars præstat; si res perit, ars mihi restat.

26. DIES OCTOB.

Esto tu Dei, & Deus erit tui. *S. Cyprianus sermon. de Ascens.*

Amoris I.
Indoles.

SOlo amore Dei, totus sis Dei, & Deus tui. Quisquis amat, sibi moritur, & vivit alii, aut alibi. Fateatur hoc quidam amator. *Ubi sum, ibi non sum: ubi non sum, ibi est animus.* Etenim cum respondeant sibi amantes, ille in isto, & iste in illo commutatis spiritibus vivunt. Alter alteri, uterque utrique traditur, uterque ab utroque accipitur. Servus, qui suus non est, nihil habet suum. *Ista est solertia, ista industria amoris: Servitutum, vulgi opinione infamem, & probrosam, reddit ingenuam, & gloriosam, imò facit locuplerem, & dominantem; unde illa servire, & mori, quæ ceusentur horribilia, in amore sunt sancta, & illustria nomina, sunt sine damno, imò cum lucro. Amans fateor est servus, nec ullus magis est servus, sed*

H h h 2

servus